

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет

Система менеджменту якості

ПОЛОЖЕННЯ

**про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом
неформальної та/або інформальної освіти
Національного авіаційного університету**

СМЯ НАУ П 03.01(17) - 01- 2022

КИЇВ

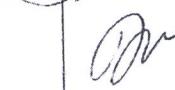
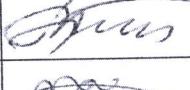
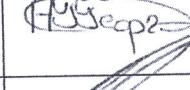
	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти Національного авіаційного університету	Шифр документа	СМЯ НАУ П 03.01(17) – 01 – 2022
Стор. 2 з 10			

Введено в дію наказом ректора від «03» 10 2022 №309/од

Пункти 2.5, 3.1 викладено відповідно до наказу від 30.11.2022 №389/од

(Ф03.02-31)

УЗГОДЖЕННЯ

	Підпис	Прізвище, ім'я, по батькові	Посада	Дата
Розробник		Олександр СЛОБОДЯН	Начальник навчального відділу	21.06.22 р
Розробник		Олена ЖАРОВА	В.о. начальника відділу акредитації та ліцензування	21.06.2022
Узгоджено		Анатолій ПОЛУХІН	Проректор з навчальної роботи	21.06.22
Узгоджено		Олексій ГОЛУБНИЧИЙ	В.о. начальника навчально-методичного відділу	21.06.2022 р
Узгоджено		Леся ПРУДИВУС ~~Заліз~~ ~~Володимир Білик~~	Начальник юридичного відділу	21.06.22 р
Узгоджено		Андрій ГІЗУН	В.о. начальника відділу моніторингу якості вищої освіти	21.06.2022

Рівень документа – 2а

Плановий термін між ревізіями - 1рік

Врахований примірник

	<p>Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ</p> <p>про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти Національного авіаційного університету</p>	<p>Шифр документа</p> <p>СМЯ НАУ П 03.01(17) – 01 – 2022</p>
<p>Стор. 3 з 10</p>		

1. Загальні положення

1.1. Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти Національного авіаційного університету (далі – Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», від 01.07.2014 р. № 1556-VII, Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII, Постанови Кабінету Міністрів України від 23.13.2013 р. №11341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», Постанови Кабінету Міністрів від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», Положення «Про порядок реалізації права на академічну мобільність», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579, Наказу Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 р. № 977 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», Методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у закладах вищої освіти інших нормативно-правових актів у сфері освіти.

1.2. Метою Положення є нормативне визначення умов, за яких здобувачі вищої освіти, які навчаються у Національному авіаційному університеті (далі – Університет) за освітніми ступенями бакалавра, магістра, освітньо-науковим ступенем доктора філософії, можуть претендувати на визнання результатів навчання здобутих під час неформальної та/або інформальної освіти.

1.3. Положення регулює умови та процес визнання та перезарахування результатів навчання здобувачам вищої освіти Університету здобутих під час неформальної та/або інформальної освіти.

1.4. Положення регламентує порядок зарахування здобувачам вищої освіти результатів неформальної освіти, яка здобувалася за освітніми програмами та не передбачала присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але могла завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій при навчанні на території України чи за її межами, а також інформальної освіти, яка здійснювалася здобувачами у порядку самоосвіти.

1.5. Положення також застосовується для зарахування результатів неформальної освіти за умови використання інших кредитних систем на основі здійснення експертного оцінювання і визнання навчальних досягнень, кваліфікацій здобувача шляхом автоматичного трансферу кредитів з використанням європейського трансферу та накопичення кредитів ЄКТС і європейської системи переведення оцінок EGRACONS (Egracons Grade Conversion System).

 Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти Національного авіаційного університету	Шифр документа СМЯ НАУ П 03.01(17) – 01 – 2022
	Стор. 4 з 10

1.5. У цьому Положенні терміни використовуються в такому значенні:

- **Формальна освіта** – це освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей (професій) і передбачає досягнення здобувачами освіти визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою.

- **Неформальна освіта** – це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій.

- **Інформальна освіта (самоосвіта)** – це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, дослідницькою, громадською або іншою діяльністю, життям у родині чи дозвіллям.

- **Результати навчання** – знання, навички, уміння, цінності, способи мислення, світогляд, судження, ставлення, інші особисті якості та компетентності, набуті в процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

- **Компетентність** – динамічна комбінація знань, умінь, навичок, цінностей, способів мислення, світогляду, суджень, ставлень та інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, проводити професійну та/або подальшу освітню діяльність.

- **Кваліфікація** – визнана уповноваженим суб’єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання).

- **Освітня кваліфікація** – це визнана закладом освіти чи іншим уповноваженим суб’єктом освітньої діяльності та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність встановлених стандартом освіти та здобутих особою результатів навчання (компетентностей).

- **Професійна кваліфікація** – це визнана кваліфікаційним центром, суб’єктом освітньої діяльності, іншим уповноваженим суб’єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання), що дозволяють виконувати певний вид роботи або здійснювати професійну діяльність.

- **Перезарахування результатів навчання**, отриманих у неформальній та інформальній освіті – це процес визнання в системі формальної освіти знань, умінь та інших компетентностей, набутих у неформальній та/або інформальній освіті.

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти Національного авіаційного університету	Шифр документа СМЯ НАУ П 03.01(17) – 01 – 2022
Стор. 5 з 10		

1.6. Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти Національного авіаційного університету Національного авіаційного університету затверджується в установленому порядку та вводиться в дію наказом ректора.

2. Визнання результатів неформальної та інформальної освіти

2.1. Право на визнання результатів навчання у неформальній або інформальній освіті поширюється на здобувачів усіх рівнів вищої освіти, які навчаються за освітніми ступенями бакалавра, магістра та освітньо-науковим ступенем доктора філософії.

2.2. Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти у порядку, визначеному законодавством.

2.3. Перезарахування результатів здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач вищої освіти досяг результатів навчання, передбачених освітньою програмою, за якою він навчається.

2.4. Визнання результатів навчання здобутих у неформальній та інформальній освіті поширюється лише на нормативні дисципліни освітньої програми, оскільки вибіркові дисципліни здобувач може обирати самостійно з широкого переліку, що дає йому змогу вивчати те, що є для нього більш пріоритетним і бажаним, а також забезпечує формування його індивідуальної освітньої траєкторії.

2.5. В університеті можуть бути визнані результати навчання, здобуті у неформальній чи інформальній освіті в обсязі, що не перевищує 25% від загального обсягу освітніх компонентів, передбачених освітньою програмою. Для спеціальностей галузі знань 12 «Інформаційні технології» в обсязі, що не перевищує 35% загального обсягу відповідної освітньої програми.

2.6. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, відбувається із врахуванням тематики, змісту та результатів навчання освітніх компонентів освітньої програми, які входять до навчального плану, а також відповідають за тематикою, обсягом вивчення та змістом як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню (курсовій роботі, курсовому проекту, контрольній роботі тощо), які передбачені робочою програмою (силабусом) даної навчальної дисципліни.

2.7. Визнання результатів навчання не поширюється на кваліфікаційні (дипломні) роботи (проекти).

2.8. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті, проводиться у семестрі, в якому згідно з навчальним планом передбачено освоєння освітнього компоненту, який може бути перезарахований.

	Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти Національного авіаційного університету	Шифр документа СМЯ НАУ П 03.01(17) – 01 – 2022
Стор. 6 з 10		

2.9. Перезарахування освітнього компоненту може бути як повністю, так і частково в межах освітньої дисципліни (модуль, тема, активність, індивідуальне завдання тощо), що передбачено в силабусі освітньої дисципліни.

3. Порядок перезарахування результатів неформальної та інформальної освіти

3.1. Для перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, здобувач подає декану факультету (директору інституту):

- заяву (додаток);
- документи, що підтверджують набуті під час неформальної освіти компетентності (англійською або українською мовами);
- опис заходу/установи неформальної освіти (інформаційний лист, запрошення, програма тощо);
- опис змісту та результатів інформальної освіти.

3.2. Заяву про зарахування результатів неформальної освіти з навчальних дисциплін здобувач вищої освіти подає протягом перших 10 робочих днів від початку семестру задля того, щоб у випадку відмови у їх зарахуванні він мав би можливість пройти підготовку з відповідної дисципліни у повному обсязі.

3.3. Визнання результатів навчання набутих у неформальній або інформальній освіті здійснюється комісією у складі не менше трьох осіб, яка створюється на підставі розпорядження декана факультету (директора інституту). До складу комісії, як правило, входять: заступник декана (заступник директора), гарант освітньої програми, на якій навчається здобувач, завідувач кафедри, науково-педагогічні працівники, які забезпечують викладання дисципліни.

3.4. Комісія може рекомендувати повне зарахування, часткове зарахування та відмову у зарахуванні результатів неформальної освіти.

3.4.1. Повне зарахування результатів неформальної освіти рекомендують у випадку, коли вивчена дисципліна співпадає із запланованими результатами навчання (компетентностями) або має несуттєві відмінності, а також близька за обсягом і змістом (не менше, ніж на 75 %).

3.4.2. Часткове зарахування рекомендують у тому випадку, коли дисципліну визнають не повністю, і за деякими темами необхідно додатково проводити переатестацію. У цьому випадку зарахування дисципліни здійснюється за результатами виконання індивідуального завдання, складеного екзамену або пройденої співбесіди.

	<p>Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ</p> <p>про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти Національного авіаційного університету</p>	<p>Шифр документа</p> <p>СМЯ НАУ П 03.01(17) – 01 – 2022</p>
<p>Стор. 7 з 10</p>		

3.5. Комісія розглядає надані документи, проводить співбесіду із здобувачем та/або перезараховує результати навчання, або призначає переатестацію.

3.6. Комісія приймає до уваги результати неформального навчання та може присвоїти кредити з дисциплін, що відповідають вимогам відповідної освітньої програми щодо формування запланованих компетентностей.

3.7. Комісія визначає змістовну відповідність результатів неформального навчання та навчальних дисциплін, керуючись переліком компетентностей і результатів навчання, досягнення яких передбачене освітньою програмою здобувача.

3.8. На основі робочої програми (силабусу) навчальної дисципліни комісія визначає обсяги перезарахування в кредитах ЄКТС та метод оцінювання результатів навчання, відповідно до робочої навчальної програми.

3.9. Здобувачу вищої освіти надається можливість ознайомитися з робочою програмою навчальної дисципліни та переліком питань, які виносяться на підсумкове оцінювання. Якщо робочою навчальною програмою передбачено виконання письмової роботи з даної дисципліни (курсової роботи, курсового проекту, тощо), то здобувача ознайомлюють із переліком тем письмової роботи.

3.10. Здобувач вищої освіти ознайомлюється з критеріями оцінювання та правилами оскарження результатів.

3.11. Комісія в обов'язковому порядку визначає підсумкову оцінку за її відсутності в документі (сертифікаті, свідоцтві тощо). У випадку відсутності підсумкової оцінки комісія обов'язково проводить контрольний захід.

3.12. Здобувачу вищої освіти надається 5 робочих днів для підготовки до підсумкового контролю (з навчальної дисципліни) та до 10 робочих днів для написання письмової роботи (за необхідністю).

3.13. Підсумковий контроль проводиться у письмовому вигляді та перевіряється комісією після чого, виставляється підсумкова оцінка за прийнятою в університеті шкалою ЄКТС.

3.14. За підсумками роботи комісія складає протокол, у якому міститься висновок про повне (часткове) зарахування чи незарахування відповідної навчальної дисципліни.

3.15. У випадку прийняття рішення про повне зарахування, здобувач звільняється від вивчення перезарахованої дисципліни.

3.16. Під час повного зарахування результатів неформального навчання зберігають раніше отриману оцінку навчальних досягнень здобувача вищої освіти (якщо така відображена в документах).

3.17. За наявності сертифікату з іноземної мови на рівні В2 та вище дисципліна «Іноземна мова» обов'язкової частини навчальних планів усіх спеціальностей усіх рівнів перезараховується з підсумковою оцінкою за національною шкалою та шкалою ЄКТС, вказаною у свідоцтві (додатку).

	<p>Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ</p> <p>про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти Національного авіаційного університету</p>	<p>Шифр документа</p>	<p>СМЯ НАУ П 03.01(17) – 01 – 2022</p>
<p>Стор. 8 з 10</p>			

3.18. Зарахування навчальної дисципліни в цілому вноситься до індивідуального навчального плану та до навчальної картки здобувача: назву зарахованої дисципліни, загальну кількість годин/кредитів, підсумкову оцінку оцінка та вказується підстава щодо перезарахування (номер протоколу комісії).

3.19. Якщо зарахуванню підлягають окремі розділи чи теми – результати атестації з заходу неформальної освіти в обов'язковому порядку враховуються викладачем при визначені підсумкової оцінки з навчальної дисципліни.

3.20. У разі негативного висновку комісії щодо визнання результатів неформальної чи/та інформальної освіти здобувач має право звернути з заявою про апеляцію до ректора Університету.

3.21. Ректор своїм наказом створює апеляційну комісію у складі проректора, декана та науково-педагогічних працівників випускової кафедри, які не входили до складу комісії.

3.22. Апеляційна комісія за результатами розгляду скарги приймає обґрунтоване рішення про повне або часткове задоволення скарги чи про залишення поданої скарги без задоволення.

4. Порядок внесення змін і доповнень

4.1. Порядок внесення змін і доповнень до Положення здійснюється в установленому порядку наказом ректора.

	<p>Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ</p> <p>про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти Національного авіаційного університету</p>	<p>Шифр документа</p> <p>СМЯ НАУ П 03.01(17) – 01 – 2022</p>
<p>Стор. 9 з 10</p>		

Додаток

Декану факультету (Директору інституту)

Здобувача ступеню вищої освіти
(бакалавр, магістр або доктор філософії)
групи (абревіатура групи)
(прізвище, ім'я, по батькові здобувача вищої освіти)

ЗАЯВА

Прошу перезарахувати результати навчання, отримані мною у неформальній (інформальній) освіті навчальної дисципліни (назва дисципліни), кількість кредитів ЄКТС ___, оцінка _____.

Результати навчання отримані мною під час вивчення (он-лайн або очного курсу, у т.ч. курсу іноземної мови; стажуванні, участі у програмі неакадемічних обмінів; участі у конференції, конкурсі, олімпіаді, тренінгу, семінарі, майстер-класі, бізнес-школі тощо).

Копії документів, що підтверджують результати участі здобувача у заходах неформальної освіти додаються: (свідоцтво, диплом, сертифікат тощо) (найменування закладу (підприємства, установи, організації), що видав документ), додаються.

Дата подання заяви

Підпис здобувача вищої освіти

	<p>Система менеджменту якості ПОЛОЖЕННЯ</p> <p>про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти Національного авіаційного університету</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ П 03.01(17) – 01 – 2022
Стор. 10 з 10			

(Ф 03.02-01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02-02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор	Прізвище, ім'я по батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02-03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа/сторінки (пункту)				Підпис особи, яка внесла зміни	Дата внесення zmіни	Дата введення
	зміненог	заміненог	Нового	анульованог			

(Ф 03.02-04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЙ

№ пор	Прізвище, ім'я по батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності